

MILJØVURDERING AF STEVNS KOMMUNEPLAN 2021

SAMMENFATTENDE REDEGØRELSE

INDLEDNING

Stevns Kommune offentliggjorde i marts 2021 forslag til Stevns Kommuneplan 2021. Forslaget til planen med tilhørende miljøvurdering har været i høring i perioden 8. marts til d. 3. maj 2021.

Forslag til Stevns Kommuneplan 2021-2033 erstatter Stevns Kommuneplan 2017-2029. En kommuneplan skal altid miljøvurderes, da kommuneplanen fungerer som administrationsgrundlag for den fremtidige udvikling af kommunen. Der er derfor udarbejdet en miljøvurdering af planen efter miljøvurderingsloven.

1. Ifølge miljøvurderingslovens § 13, stk. 2 skal der i forbindelse med den endeligt vedtagne Kommuneplan udarbejdes en sammenfattende redegørelse, som beskriver:

- *hvordan miljøhensyn er integreret i planen eller programmet*
- *hvordan miljørapporten og de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning*
- *hvorfor den godkendte eller vedtagne plan eller det godkendte eller vedtagne program er valgt på baggrund af de rimelige alternativer, der har været behandlet*
- *hvordan myndigheden vil overvåge de væsentlige indvirkninger på miljøet af planen eller programmet.*

Disse punkter er beskrevet i de følgende afsnit: Integration af miljøhensyn, høringssvar, alternativer og overvågning.

INTEGRATION AF MILJØHENSYN

Miljøvurderingen er udarbejdet med henblik på at sikre en integration af miljøforhold i planforslaget. Allerede i forbindelse med udarbejdelse af forslaget har miljøhensyn indgået som en væsentlig del af planlægningen.

Under tilblivelsen af kommuneplanforslaget er udpegninger og retningslinjer udarbejdet ud fra miljøhensyn, som bl.a. imødekommer naturhensyn, drikkevandsinteresser, klimasikring, produktionserhverv, miljøfølsomme anvendelser nær erhverv og tekniske anlæg samt kulturhistoriske interesser/ bevaringsværdier.

Kommuneplan 2021 udlægger områder til anden anvendelse, som potentielt kan påvirke miljøet. Der hvor der er identificeret mulige miljøkonflikter, er der indarbejdet afværgeforanstaltninger i planforslaget, for at sikre, at der ved den nærmere planlægning af områderne, sker en integration af miljøhensyn i områderne.

Det kommuneplanforslag, som Stevns Kommune har udarbejdet, indeholder følgende konkrete planændringer i forhold til det gældende plangrundlag:

- Ændringer i kommuneplanens rammer
- Omfattende omskrivning af kommuneplanens retningslinjer

1 Lovbekendtgørelse nr. 448 af 10. maj 2017 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter.

I miljøvurderingens indledende fase er det vurderet hvilke af ændringerne, der kan påvirke miljøet væsentligt. Det er de emner, miljørapporten belyser nærmere. Emnerne er følgende:

- Bevaringsværdige bygninger, herunder kridtstenshuse: Der er vurderet på de reviderede retningslinjer og nye udpegninger af bevaringsværdige bygninger
- Grønt Danmarkskort og lavbundsarealer: Der er vurderet på de reviderede retningslinjer og ændrede udpegninger.
- Skovrejsningsområder: Der er vurderet på 3 nye udpegninger til skovrejsning.
- Sommerhusområder: Der er vurderet på 1 ny udpegning og et nyt rammeområde, Skovbo.
- Rammeområder til erhverv og bolig/erhverv inden for områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD): Der er vurderet på nye rammebestemmelser vedr. beskyttelse af grundvandet i forbindelse med udarbejdelse af fremtidige lokalplaner.
- Udvidelse af rammeområdet 9R3 Højerup Ferie og Fritid: Der er vurderet på udvidelsen og de ændrede rammebestemmelser.

Miljøvurderingens konklusioner

Miljøvurderingen vurderer de ovenstående emner. Konklusionerne i vurderingerne er generelt, at hvor der er tale om potentielt negative miljøpåvirkninger, vil hovedparten kunne imødegås ved forskellige tiltag i den efterfølgende lokalplanlægning og sagsbehandling.

Der er ikke konstateret påvirkninger, som strider mod nationale miljømål eller bindinger som f.eks. Natura 2000-områder.

Bevaringsværdige bygninger

De nye retningslinjer for bevaringsværdige bygninger er udarbejdet som en tilretning og opdeling af den eksisterende retningslinje for samme. Retningslinjerne for kridtstenshuse er udarbejdet som tilføjelser, da temaet er nyt i kommuneplanen. Tilsvarende er alle ændringer for de udpegede bevaringsværdige bygninger og kridtstenshuse indarbejdet som tilføjelser, eftersom der i kommuneplan 2017 ikke var indarbejdet et retningslinjekort med de udpegede bygninger.

Da alle udpegninger således er af ny karakter, vurderes det at beskyttelsesniveauet for både de bevaringsværdige bygninger og kridtstenshusene er steget, hvilket vurderes at medføre en positiv effekt på miljøet. Beskyttelsen opnås i høj grad på baggrund af et nedrivningsforbud, som i sig selv ikke miljøvurderes nærmere i miljørapporten, jf. afgrænsningsnotatet (bilag 1).

Grønt Danmarkskort og lavbundsarealer

Der er primært reduceret i udpegningen af potentielle naturområder på landbrugsarealer, hvor der efter en nærmere vurdering af arealerne er fastlagt at der ikke er et reelt naturpotentiale. Tilretningen er bl.a. sket ud fra de statslige digitale naturkort samt de nye lavbundskort. Dette gør sig også gældende for de udpegninger, der reduceres omkring Natura 2000 områderne. Dog er der udtaget et område ved Boesdal Kalkbrud, hvor der efter en konkret vurdering og vilkår om udlæg af erstatningsnatur er givet tilladelse til at opføre et nyt besøgscenter ved Stevns Klint. Samlet set vurderes udtagningen ikke at medføre en væsentlig negativ miljøpåvirkning samt en væsentlig påvirkning af bevaringsmålsætningerne for Natura 2000 områderne.

Der er udpeget nye potentielle naturområder hvor naturpotentialet vurderes at være til stede. Tilretningen er bl.a. sket ud fra de statslige digitale naturkort samt de nye lavbundskort. Det fremgår bl.a. af redegørelsen at den potentielle natur langs klinten øges ved at supplere udpegningen fra den gældende kommuneplan med et nyt stykke erstatningsnatur i Boesdal Kalkbrud og ved at udvide udpegningen ved Bøgeskov Havn.

De gældende udpegninger af økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser er rettet til, så de passer bedre med den nuværende udpegning af eksisterende naturområder, potentielle naturområder og nabokommuners udpegninger.

Arealet med lavbundsarealer øges, fordi den nye udpegning rummer jorde med indhold af tørv (organisk stof) fra 6% og op. Den gældende udpegning af lavbundslande rummer jorde i kommunen med indhold af tørv fra 12% og op.

Samlet set vurderes retningslinjerne for Grønt Danmarkskort samt lavbundsarealer at tilgodese de naturmæssige forhold bedst muligt. I forbindelse med efterfølgende konkrete naturprojekter vil retningslinjerne i kommuneplanforslaget sikre, at der tages de nødvendige naturhensyn, herunder påvirkningen af Natura 2000 områder. Hensynene sikres desuden i den konkrete myndighedsbehandling.

Skovrejsning

De foreslåede udpegninger af nye områder til skovrejsning ønsket vurderes generelt at ændre bevoksningsstrukturen i de åbne landbrugslandskaber ved at tilføje mere sammenhængende bevoksning. I forbindelse med konkrete skovrejsningsprojekter tilpasses skovrejsningen, så beplantninger, skovbryn osv. følger retninger i landskabet. Skovrejsningerne har imidlertid også positive miljøeffekter, som er en del af ideen med at udpege dem, f.eks. vil nye skovområder være med til at beskytte grundvandet, da skovdrift medfører et meget lille eller intet forbrug af gødning og kemiske bekæmpelsesmidler. Inden for to skovrejsningsområder er der fredede fortidsminder, hvor der er udlagt en 100 meter beskyttelseslinje omkring. Inden for beskyttelseslinjen må tilstanden ikke ændres, og derfor skal det gennem konkrete skovrejsningsprojekter sikres, at der ikke sker jordarbejde og plantning af træer inden for beskyttelseszonen. Fremtidige skovrejsningsprojekter skal desuden tage hensyn til de beskyttede naturområder, der ligger inden for de udpegede skovrejsningsområder. Det vurderes muligt at tage de nødvendige hensyn i forbindelse med kommende konkrete skovrejsningsprojekter. Se afværgeforanstaltninger længere nede.

Nyt rammeområde, sommerhusområde Skovbo

Det nye sommerhusområde, Skovbo omfatter et nyt sommerhusområde 4S5 på 30.000 m², beliggende på matrikel 16c, Havnelev By, Havnelev. Den nuværende anvendelse er opdyrket landbrugsjord. Påvirkningen på natur- og landskab ved fremtidig realisering af det nye sommerhusområde er vurderet. Der er desuden vurderet på adgangsmulighederne til kysten. Samlet set vurderes det muligt at gennemføre en realisering af det nye sommerhusområde uden væsentlig negativ miljøpåvirkning. Se afværgeforanstaltninger længere nede.

Rammeområder til erhverv og bolig/erhverv inden for områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD)

I kommuneplanforslaget tilføjes rammebestemmelser for de rammeudlagte erhvervsområder og blandede bolig- og erhvervsområder, der ligger inden for områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) samt delvist i indvindingsoplandet til Rødvig Vandværk. De nye rammebestemmelser vil understøtte den fremtidige regulering af virksomhedstyper eller anlæg, der kan medføre en væsentlig fare for forurening af grundvandet, når der vedtages nye lokalplaner for områderne. Rammebestemmelserne vil dermed sikre, at dette hensyn varetages i den fremtidige lokalplanlægning.

Udvidelse af rammeområdet 9R3 Højerup Ferie og Fritid

Udvidelsen af rammeområdet gør det muligt at flytte parkeringspladsen og adgangsvejen, så områdets høje kulturmæssige værdier understøttes og der opnås en mere optimal håndtering af trafikken. Samtidig bliver det muligt at ændre anvendelsen af den tidligere museumsbygning samt erstatte denne med en bygning i samme dimension. Samlet set vurderes det muligt at gennemføre ændringerne uden væsentlig negativ miljøpåvirkning. Se afværgeforanstaltninger længere nede.

Afværgeforanstaltninger

Skovrejsning:

I forbindelse med konkrete skovrejsningsprojekter tilpasses skovrejsningen, så beplantninger, skovbryn osv. følger retninger i landskabet.

Under jordbearbejdning og plantning skal der holdes tilstrækkelig afstand til digerene, så der ikke sker en utilsigtet påvirkning. Det anbefales, at der holdes minimum fem meter afstand til digerene.

I efterfølgende konkrete skovrejsningsprojekter kan hensynet til de eksisterende skovbryn inddrages.

Det skal gennem konkrete skovrejsningsprojekter sikres, at der ikke sker jordarbejde og plantning af træer inden for beskyttelseszonen omkring fredede fortidsminder.

Kommende skovrejsningsprojekter skal etableres, så skovrejsningen ikke medfører en tilstandsændring på de beskyttede naturområder.

Nyt sommerhusområde, rammeområde 4S5 Skovbo:

I forbindelse med den videre planlægning skal det vurderes, om der er behov for trafiksikkerhedsmæssige foranstaltninger, der kan sikre fodgængeres krydsning af Højstrupvej.

Rammeområdets vestlige del overlapper med udpeget lavbunds- og oversvømmelsestruet areal. Det fremgår derfor af rammebestemmelsen for rammeudlæg 4 S5, at der ved den efterfølgende lokalplanlægning skal vurderes, om der skal etableres afværgeforanstaltninger til sikring mod oversvømmelse. I forbindelse med den efterfølgende lokalplanlægning og byggemodning af området skal hensynet til lavbundsudpegningen desuden tages i betragtning. Der kan f.eks. udlægges et ubebygget grønt fællesareal på lavbundsarealet.

De landskabelige hensyn skal inddrages i den efterfølgende lokalplanlægning for sommerhusområdet. Hvis der udlægges et åbent ubebygget grønt fællesareal, som beskrevet under emnet "lavbund", vil det understøtte opfattelsen af de landskabelige interesser, særligt hvis området ikke tilplantes.

Udvidet rammeområde 9R3, Højerup Ferie og Fritid:

Den sydlige parkeringsplads grænser op til det registrerede overdrev og det skal i den videre planlægning og projektering sikres at tilstanden på det beskyttede naturareal ikke påvirkes. Herunder skal det overvejes om den rekreative færdsel fra parkeringsarealet skal styres ved et veletableret stisystem, så påvirkningen på det beskyttede overdrev mindskes. I det videre arbejde skal det desuden sikres, at den beskyttede sø ikke påvirkes ifm. nedlæggelse af den eksisterende parkeringsplads og etablering af torv og vendeplads.

De ændrede rammebestemmelser vedrørende omlægning af adgangsvejen og parkeringsarealet kan påvirke beskyttelsesarealet omkring Gamle Højerup Kirke. Naturbeskyttelsesloven § 18 skal derfor inddrages i den efterfølgende konkrete planlægning og udformning af projektet.

Det er væsentligt, at hensyn til kulturmiljøet og samspillet mellem landsbyen, kirkerne og landskabet omkring Stevns Klint inddrages i den efterfølgende planlægning og projektering.

HØRINGSSVAR

Der er indkommet 33 hørings svar i høringsperioden. Hørings svarene kommer fra Bolig- og Planstyrelsen, Mjlljøstyrelsen, Kystdirektoratet, Vejdirektoratet, Energistyrelsen, Region Sjælland, Faxe Kommune, Energinet, MO-VIA, Museum Sydøstdanmark, borger- og grundejerforeninger, interesseorganisationer og -foreninger, menighedsråd, Ældrerådet, vandværk, grundejere og borgere.

Hovedparten af hørings svarene omhandler temaerne trafikplanlægning, byudvikling, sommerhusområde, natur miljø og klima:

Hørings svarene afspejler, at der er mange ønsker til placeringen af en ny statsvej og omfartsvejen ved Strøby Egede og at disse ikke må etableres i konflikt med naturen i blandt andet Tryggevælde Ådal. Desuden er der ønsker om at få udarbejdet en trafikplan i Højerup og Movia har blandt andet forslag om delebilordninger i landsbyerne og fossilfri busdrift.

Flere borgere mener, at der skal sættes en stopper for den eksplosive udvikling i Strøby Egede og der er ønsker til perspektivområderne i Strøby Egede og Valløby, samt et ønske om at udlægge et nyt areal til byudvikling eller evt. perspektivareal i Rødvig.

Grundejerforeningerne i Rødvig bekymrer sig for udlægget af en ny sommerhusramme i Rødvig tæt ved naturen og det oversvømmelsestruede naturområde omkring Havnelevrenden.

Generelt er der mange ønsker til forbedring af naturen og biodiversiteten i Stevns Kommune, blandt andet ved at ændre i målsætninger og rammer samt ved at udpege endnu flere områder til natur, lavbundsarealer og skovrejsning. Der er blandt andet flere konkrete forslag til skovrejsningsområder.

Der er ønsker om et højere ambitionsniveau og en præcisering af målsætningerne for klima og miljø i kommuneplanen, der er input til retningslinjer om solcelleanlæg og elladestandere og et høringssvar ytrer bekymring om etablering af produktionsvirksomheder i Varpelev.

Desuden er der flere ønsker om yderligere udpegninger til kulturmiljøer, samt ønsker om ændringer i anvendelserne i kommuneplanrammerne langs klinten i Højerup og ved Stevns Fyr. Og en enkelt borger ønsker at der bliver etableret et koncerthus.

Bolig- og Planstyrelsen har modtaget forslag til indsigelser fra Vejdirektoratet og Miljøstyrelsen:

Indsigelserne blev behandlet på et 5 ugers møde hvor Stevns Kommune og styrelserne deltog. På dette møde blev det aftalt hvilke ændringer i Kommuneplanen der skulle foretages, så indsigelserne kunne frafalde. Efterfølgende har forvaltningen i dialog med styrelserne udarbejdet forslag til ændringer i Kommuneplanen. Ændringerne fremgår af hvidbogen og høringssvar nr. 33.

Vejdirektoratets høringssvar medfører:

- at der i retningslinjeafsnittet for det overordnede vejnet udpeges to principielle vejføringer samt indsættes en retningslinje herfor.

Miljøstyrelsens høringssvar medfører:

- at der tilføjes redegørelsestekst for bilag IV-arter i naturafsnittet,
- at udpegningen til husdyrbrug og biogasanlæg revideres så den ikke overlapper med landskabsinteresser
- at der indsættes nye retningslinjer i landskabsafsnittene, der sikrer eksisterende landbrugs udviklingsmuligheder indenfor landskabsinteresser.
- at der indgår en opgørelse af samlede arealmæssige ændringer i Grønt Danmarkskort, samt redegørelsestekst for disse ændringer.

Forvaltningen har udarbejdet hvidbog med resumé af høringssvarene og forvaltningens vurdering af, hvordan høringssvaret imødekommes. Nogle høringssvar giver anledning til at ændre kommuneplanen, mens andre høringssvar medtages som ønsker til det fremtidige strategi- og planlægningsarbejde.

Forvaltningen har desuden udarbejdet et ændringsnotat med de rettelser, som indarbejdes i kommuneplanen. Ændringerne stammer dels fra høringssvar og dels fra forvaltningens tilretning af fejl.

Nogle af høringssvarene har afstedkommet ændringer til kommuneplanforslaget, hvilket fremgår af hvidbogen samt ændringsnotatet. Andre høringssvar har gode ideer og vigtige pointer, der dog ikke er direkte reguleret i kommuneplanen. Svarene bør dog stadig være en del af det videre politiske arbejde med udviklingen af Stevns, og forvaltningen vil tage bemærkningerne med i det videre arbejde med kommunens plan-, miljø-, og naturprojekter.

ALTERNATIVER

Der er ikke fremlagt andre planforslag for den reviderede kommuneplan, og derfor vurderes det alene at være relevant at vurdere ift. referencescenariet.

Referencescenariet fastlægges som den udvikling der kan forventes, hvis forslaget til kommuneplan 2021-2033 ikke vedtages, og den gældende kommuneplan ikke revideres. Det svarer altså til at videreføre den udvikling og administration, som den gældende kommuneplan for Stevns Kommune 2017-2029 giver mulighed for.

Hvis forslaget til kommuneplan 2021-2033 for Stevns Kommune ikke vedtages, vil de beskrevne miljøpåvirkninger ikke være relevante. Det vil samtidig kunne betyde, at planens potentielt positive miljøeffekter ikke opnås.

OVERVÅGNING

Miljøvurderingen har ikke medført forslag til specifik overvågning, der ligger ud over den eksisterende statslige og kommunale miljømæssige overvågning.